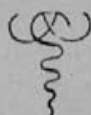

Národna
ČITALNICA

v

Ljubljani

začetkom leta 1879.

Založila čitalnica. Tisek Blaznikovih dedičev v Ljubljani.

Letopis
NARODNE ČITALNICE

v

Ljubljani

začetkom leta

1879.

Biologia

NARODNE ŠTALNICE

Štalske

Štalske

Čitalnični odbor voljen za leto 1879.

~~~~~

Predsednik:

Gospod dr. **Bleiweis Janez**, c. k. profesor, deželnega glavarja namestnik i. t. d.

Predsednikov namestnik:

Gospod dr. **Zupanec Jernej**, c. k. notar.

Blagajnik:

Gospod **Kadilnik Franc**, blagajnik banke Slovenije.

Tajnik:

Gospod **Pfeifer Josip**, deželni koncipista.

Odborniki:

Gospod dr. **Bleiweis Karol**, primarij v deželnej bolnišnici in mestni odbornik.

- „ **Dronik Franc**, glavni zastopnik zavar. društva Peštanskega.
- „ **Hribar Ivan**, glavni zastopnik banke Slavije.
- „ **Juvančič Dragotin**, trgovski potnik.
- „ **Kreč Matej**, deželni tajnik.
- „ **Pakič Mihael**, trgovec in hišni posestnik.
- „ **Pečnik Franjo**, deželni uradnik.
- „ **Ravnihar Franjo**, deželni blagajnik.
- „ **Robič Luka**, dež. poslanec, c. k. davk. nadinspektor.
- „ **Stegnar Feliks**, c. k. učitelj.
- „ **Valenta Vojteh**, mestni uradnik.

Častna društvenika:

Prezvzvišeni gospod **Strossmajer Josip Jurij**, vladika v Djakovu.
Gospod dr. **Janez Bleiweis**, c. k. profesor, deželnega glavarja
namestnik i. t. d.

Tukajšnji društveniki:

- Gospod Alešovec Jakob, lastnik „Brenceljna“.
 „ Ambrožič Franjo, dr., mestni zdravnik.
 Gospodičina Arce Josipina.
 Gospod Armič Makso, faktor národne tiskarne.
 „ Avšič Jakob, uradnik Slavije v Ljubljani.
 „ Benedikt Josip, trgovski pomočnik.
 „ Billina Ferdinand, trgovec in hišni posestnik.
 Gospodičina Blaznik Fani.
 Gospod Bleiweis Karol, dr., primarij v dež. bolnici in mestni
 odbornik.
 „ Branke Rajmund, privatni uradnik.
 „ Brus Andrej, zasebnik.
 „ Bučar Anton, trgovec.
 „ Bučar Franjo, trgovec.
 „ Burger Anton, trgovski pomočnik.
 „ Businaro Ljudevit, frizér in hišni posestnik.
 „ Celestina Josip, c. k. profesor.
 „ Češko Valentin, trgovec in posestnik.
 „ Citerer Andrej, čevljarski mojster.
 „ Citerer Janez, hišni posestnik.
 „ Čopag-Marenco Matej, knjigovodja.
 „ Čamernik Vincencij, kamnosek.
 „ Čebašek Andrej, dr., profesor bogoslovja in vodja se-
 menišča.
 „ Čik Jakob, trgovec.
 „ Deutsch Josip, rrgovec.
 „ Doberlet France, tapecirar in mestni odbornik.
 Gospa Dogan Marija, trgovčeva vdova.
 Gospod Dolenec Josip, krojaški mojster.
 „ Dolenec Oroslav, svečar in hišni posestnik.
 „ Drahsler Pavel, trgovski vodja.

- Gospod Drč Josip, dr., zdravnik.
- „ Drenik Franjo, glavni zastopnik zav. društva Peštanskega.
- „ Erbežnik Franjo, trgovski pomočnik.
- „ Eržen Ignacij, župnik v pokoji.
- „ Eržen Viktor, zasebnik.
- „ Fabijan Janez, trgovec in hišni posestnik.
- „ Faleschini Franc, zidarski mojster in hišni posestnik.
- „ Favkal Karol, kavarnar.
- „ Fortuna Franjo, trgovec in hišni posestnik.
- „ Förster Anton, vodja godbe v stolnej cerkvi.
- „ Gallé Hinko, posestnik fabrike.
- „ Geba Josip, urar.
- „ Gecelj Josip, gledališki igravec.
- „ Gerber Matija, bukvoez in hišni posestnik.
- „ Giontini Janez, knjigotržec.
- „ Gnezda Anton, kavarnar in hišni posestnik.
- „ Gnjezda Janez, prefekt v Alojzijevišči.
- „ Goljaš Janez, restavrant in hišni posestnik.
- „ Goričnik Franjo, trgovec.
- „ Goršič Fr., orglarski stavbni mojster in mestni odbornik.
- „ Göstl Franjo, c. k. poštni uradnik.
- „ Grasselli Peter, trgovec, hišni posestnik.
- „ Gril Anton, trgovec.
- „ Hafner Jakob, c. k. profesor više realke.
- „ Haman C. J., trgovec.
- „ Hamerschmidt Ernst, privatni uradnik.
- „ Hohn Edvard, bukvoez in hišni posestnik.
- „ Holc Vatroslav, knjigovodja Slavije v Ljubljani.
- „ Horak Janez, trgovec in mestni odbornik.
- „ Hren Franjo, trgovec in hišni posestnik.
- „ Hribar Ivan, glavni zastopnik banke Slavije.
- „ Iber Janez, trgovski pomočnik.
- „ Jamšek Janez, trgovec in hišni posestnik.
- „ Jeločnik Anton, trgovski knjigovodja.
- „ Jenko Alojzij, pekovski mojster.
- „ Jenko Ljudevit, dr., zdravnik.
- „ Jentl Anton, trgovec.
- „ Jurčič Josip, urednik „Slov. Naroda“ in mestni odbornik.
- „ Juvančič Dragotin, trgovski potnik.
- „ Kadilnik Franjo, blagajnik.
- Gospa Kafol Ana, posestnica.
- Gospodičina Kafol Josipina, posestnica.
- Gospod Kaiser Franjo, puškar.
- „ Kajdiž Janez, trgovski pomočnik.
- „ Kajzel Peregrin, trgovski pomočnik.
- „ Kandolini Vojteh, posestnik.
- „ Kapler Josip, dr., c. kr. okrajni zdravnik.

- Gospod Karinger Edvard, zasebnik.
 „ Kavšek Karol, trgovski pomočnik.
 „ Kenda Henrik, trgovski pomočnik.
 „ Kermavner Valentin, c. k. gimn. profesor.
 „ Kirbiš Rudolf, cukrar.
 „ Klein Anton, posestnik tiskarne.
 „ Klemenčič Josip, profesor na c. k. vадnici.
 „ Kljun Dragotin, duhovnik, dež. poslanec in mest. odbornik.
 „ Knez Janez, trgovec.
 „ Knific Rajmund, trgovski pomočnik.
 „ Koch Franc, trgovec.
 Gospa Kogel Babeta, hišna posestnica.
 Gospod Kolman Franc, trgovec in posestnik.
 „ Koloreto Viktor, c. k. računski uradnik.
 Gospodičina Kos Terezija.
 Gospa Košir Jovana, hišna posestnica.
 Gospod Košmelj Blaž, trgovski pomočnik.
 „ Kozler Janez, grajščak.
 „ Kozler Peter, posestnik.
 Gospa Krah Roza, fotografinja.
 Gospod Kramer Franjo, kanonik.
 „ Kreč Matej, deželni tajnik.
 „ Kremžar Andrej, upravnik dež. dobrod. naprav.
 „ Krišper Valentin, trgovec in grajšak.
 „ Križanski Janez, zasebnik.
 „ Križner Friderik, c. k. profesor više realke.
 „ Kunst Alojzij, čevljarški mojster.
 „ Kušar Josip, trgovec in hišni posestnik.
 „ Lamovec Janez, trgovski pomočnik.
 „ Lavrič Mihael, trgovski vodja.
 „ Lavtižar Franjo, trgovski pomočnik.
 „ Lavtnar Janez, trgovski pomočnik.
 „ Lazar Mihael, prvi učitelj dekliške preparandije.
 „ Leben Matija, dr., profesor bogoslovja.
 „ Levec Franjo, c. k. profesor više realke.
 „ Levec Janez, učitelj v Ljubljani.
 „ Lozar Josip, trgovec.
 „ Lukman Jakob, c. k. računski svètnik.
 „ Majer Franjo, zlatar pri Vrhovcevih dedičih.
 „ Marn Josip, profesor na c. k. višji gimnaziji.
 „ Marolt Avgust, glasovirar.
 Gospa Materne Julija, hišna posestnica.
 Gospod Matevže Josip, trgovec in hišni posestnik.
 „ Meden Janez, uradnik.
 „ Miklavec Rudolf, trgovec.
 „ Močnik Matevž, učitelj na mestnej glavnej šoli.
 „ Modic J., zasebnik.

- Gospod Moše Alfons, dr., odvetnik.
- „ Mulaček Franjo, trgovski pomočnik.
- „ Mulej Andrej, c. k. računski revident.
- „ Munda Franjo, dr., odvetnik.
- „ Munda Jakob, c. k. sodnijski adjunkt.
- „ Murnik Janez, vitez Franc Jožefovega reda, tajnik trgovske in obrtnijske zbornice.
- „ Naglas J. N., tapecirar in hišni posestnik.
- „ Neuwirth Ferdinand, trgovec.
- „ Ničman Henrik, bukvozev in hišni posestnik.
- Gospa Nigrin Avgusta, zasebnica.
- Gospod Nolli Srečko, kleparski mojster.
- „ Nosan Ivan, c. k. avskultant v Ljubljani.
- „ Novak Vinko, trgovec.
- „ Oblak Josip, notarski koncipijent.
- „ Ogorelec Martin, trgovski pomočnik.
- Gospodičina Orel Marija, zasebnica.
- Gospod Pajek Ivan, privatni uradnik.
- „ Pakič Mihael, trgovec in hišni posestnik.
- „ Papež Franjo, dr., odvetnik.
- Gospodičina Pardubski Antonija.
- Gospod Paternoster Josip, deželni uradnik.
- „ Paternoster Simon, notarski uradnik.
- „ Pavšek Josip, krojaški pomočnik.
- „ Pavšler Josip, kanonik.
- „ Pečnik Franjo, dež. uradnik.
- „ Perdan Janez, trgovec in hišni posestnik.
- „ Permé Anton, trgovec in hišni posestnik.
- „ Perona Ljudevit, magistratni svetovalec.
- „ Pestotnik Janez, dr., primarij v dež. bolnici.
- „ Peterca Franjo, posestnik in trgovec.
- „ Peternel Mihael, c. k. profesor v pokoji.
- „ Petričič Vazo, trgovec, hišni posest. in mestni odbornik.
- „ Pfeifer Franjo, c. k. računski uradnik.
- „ Pfeifer Josip, dež. koncipista in oskrbnik križ. grajščine.
- „ Pirc Emanuel, priv. uradnik.
- „ Pirker Leopold, trgovec in hišni posestnik.
- „ Pleiweis Josip, hišni posestnik.
- „ Pleteršnik Maks, c. k. profesor više gimnazije.
- „ Počevavnik Janez, mesar.
- „ Podkrajšek Anton, magistratni ekonom.
- „ Pogačar Martin, knezoškof. kancelar.
- „ Pogačnik Anton, trgovski pomočnik.
- „ Poklukar Josip, dr., dežel. poslanec.
- „ Polak Karol, usnjarski trgovec.
- „ Potočnik Franjo, c. k. stavbni svetnik v pokoji in mestni odbornik.

- Gospod Potočnik Janez, pekovski mojster in hišni posestnik.
- „ Praprotnik Andrej, vodja mestne glavne šole.
- „ Predika Jakob, glavni učitelj v Ljubljani.
- „ Premek Anton, c. k. poštni uradnik.
- „ Pribil J., uradnik.
- „ Radics pl. Peter, historiograf.
- „ Ramm Albert, hišni posestnik.
- „ Ravnihar Franjo, deželni blagajnik.
- „ Ravnihar Ljudevit, c. k. deželne sodnije svetovalec.
- „ Rebolj Rudolf, priv. uradnik.
- „ Regoršek Franjo, trgovec.
- „ Reichman Henrik, trgovec.
- „ Reichman Rajmund, trgovec.
- „ Robič Luka, c. k. davkarski nadinšpektor v pokoji in deželni poslanec.
- „ Rozman Janez, duh. pomočnik.
- „ Rupar Andrej, tapecirar.
- „ Schäffer Vojteh, rokovičar.
- „ Semen Janez, doktor in profesor bogoslovja.
- „ Sirnik Karol, restaurateur.
- „ Skaberne Avgust, trgovski pomočnik.
- „ Skaberne Slavoljub, trgovski pomočnik.
- „ Skalé Pavel, učenik živinozdravništva in hišni posestnik.
- Gospodičina Skerjanec Neža, hišna posestnica.
- Gospod Skofic Janez, trgovec.
- „ Slivnik Vincencij, trgovski pomočnik.
- „ Slovša Franc, mesar in hišni posestnik.
- „ Sos Miroslav, trgovski pomočnik.
- „ Souvan Ferdinand, trgovec.
- „ Souvan Franjo Ksaver, posestnik.
- „ Souvan Franjo Ksaver, trgovec.
- „ Spindler Franjo, hišni posestnik.
- „ Stamcar Franjo, zasebnik.
- „ Stanovski Anton, zasebnik.
- „ Staravaški Janez.
- „ Staré Josip, dr., concipist c. k. fin. prokur. v Ljubljani.
- „ Stavelj Ignacij, dr., zdravnik v deželnej bolnici.
- „ Stegnar Feliks, c. k. učitelj.
- „ Steinmetz Alojzij, trgovski pomočnik in hišni posestnik.
- „ Stempihar Val., dr., odvetniški concipient.
- „ Stepančič Anton, trgovec in hišni posestnik.
- „ Strecker J. V., krojaški mojster.
- „ Strzelba Josip, trgovec in hišni posestnik.
- „ Šantel Franjo, trgovec in hišni posestnik.
- „ Šešek Franc, vinski trgovec.
- „ Šmid Janez, kavarnar.
- „ Šolar Janez, c. k. deželni šolski nadzornik.

- Gospod Šraj Janez, pekovski mojster.
 „ Šumi Luka, krojaški mojster.
 Gospa Tambornino Ana, zlatar. in hišna posestnica.
 „ Tavčar Karol, trgovec in hišni posestnik.
 „ Tavčar Luka, trgovec in posestnik.
 „ Tekavčič Karol, oskrbnik dež. posilne delalnice.
 „ Tekavčič Karol, trgovski pomočnik.
 „ Terček Franc, trgovec.
 „ Tomec Jakob, mestni komisar.
 „ Tomec Josip, posestnik.
 „ Tomić Viljelm, trgovski pomočnik.
 „ Tomšič Janez, učitelj na c. k. učiteljskej vadnici.
 „ Tomšič Franjo, inženir.
 „ Trdina Janez, priv. uradnik.
 „ Treven Franjo, zasebnik.
 „ Trojanovič Konstantin, stotnik (capitano).
 Gospa Trpinec Josipina, grajščakinja.
 Gospod Trtnik Franjo, dež. uradnik in hišni posestnik.
 „ Turk Hugon, trgovec.
 „ Turk Janez, hišni posestnik.
 Gospa Valenta Albina.
 Gospod Valenta Alojzij, doktor in profesor porodostvja, vodja
 deželne bolnišnice.
 „ Valenta Vojteh, mestni uradnik.
 „ Vavrū Janez, c. k. profesor više gimnazije.
 „ Več Janez, trgovec in hišni posestnik.
 „ Verderber Janez, trgovski pomočnik.
 „ Vilhar Ivan, trgovec in posestnik.
 „ Vizjak Vincencij, deželni uradnik.
 „ Vođušek Matevž, c. k. gimnazijski profesor.
 „ Vošnjak Josip, dr., primarij deželne posilne delalnice,
 državni in deželni poslanec.
 „ Wiesthaler Franc, c. k. gimnazijski profesor.
 „ Winter Edvard, cukrar.
 „ Zagorjan Ivan, kaplan pri sv. Petru.
 „ Zarnik Valentin, dr., odvetnik.
 „ Zdešar Lorenc, fabrikant in vinski trgovec.
 „ Zepihal Ognjeslav, kamnopisec.
 „ Zupančič Filip Jakob, zidarski mojster.
 „ Zupanec Jernej, doktor prava in c. k. notar.
 „ Žagar Karol, kontrolor dež. blagajnice.
 „ Žakelj Friderik, c. k. profesor više gimnazije.
 „ Železnikar Franc, krojaški mojster.
 „ Žvab Lovro, priv. atni učitelj.

Vnanji društveniki:

- Gospod Barbo Josip, grof, grajšak, deželni in državni poslanec v Rakovniku.
- „ Krajec Janez, posestnik tiskarne v Rudolfovem.
- „ Krsnik Janko, drd., notarski kandidat na Brdu.
- „ Noll Josip, pevec opere v Milanu.
- „ Pleiweis Valentin, trgovec v Beču.
- „ Rudež Dragotin, grajščak v Hrastji.
- „ Svetec Luka, c. k. notar in deželni poslanec v Litiji.
- „ Štrukelj France, duhovnik na Šmarni gori.
- „ Tanšek Ivan koncipient in posestnik v Brežicah.
- „ Tavčar Ivan doktorant v Kranji.
- „ Vidic Franjo, trgovec na Dunaji.

Štev. 11.

Častna društvenika	2
Tukajšnjih društvenikov	256
Vnanjih društvenikov	11
Skupaj	269

Delovanje narodne čitalnice v Ljubljani leta 1878.

Poročal tajnik **Josip Pfeifer** v občnem zboru dne 26. decembra 1878.

Prečastita gospoda!

Zopet mi je dana častna naloga, po končanem društvenem letu v odborovem imenu račun polagati o delovanji slovenske narodne čitalnice Ljubljanske.

Predno pa pričnem poročilo o delovanji čitalničnega odbora ter o gibanji našega društva sploh, moram na čelu omeniti prevažnega dogodjaja. Ne da bi ga morda bilo treba klicati v spomin, vsaj nam je vsim nepozabljiv, ampak da ga zaznačujem v zgodovinskem obziru našega društva.

Prečastiti naš podpredsednik g. dr. Jernej Zupanec namreč pozval je odbor k seji dne 26. oktobra, o katerej se je vsled posebne vloge mnogoterih naših društvenikov ter z ozirom na bližajočo se svečanost znane sedemdesetletnice izvanredni občni zbor sklical na 30. dan meseca oktobra. V tem izvanrednem občnem zboru sta prečastita gg. dr. Jernej Zupanec in deželni poslanec Karol Klun na drobno naštevala ogromne zasluge ter pomen in preimenitno važnost neumornega delovanja g. prof. dr. Janeza Bleiweisa, kateri naši čitalnici predseduje, odkar jo je on osnoval koncem leta 1861. Izvanredni občni zbor pa je po nasvetu predsedujočega g. dr. Zupanca — gospoda dr. Janeza Bleiweisa, moža, katerega visoko čislamo ne le mi, ampak katerega visoko čisla ves slovanski svet, enoglasno in gromovitimi „Slava“ klici izvolil za častnega društvenika narodne čitalnice Ljubljanske. Posebni odsek pa je imel čast, dotično od vsih 16 odbornikov podpisano diplomu pokloniti pri nepozabljivej, velikanskej slavnosti sedemdesetletnice 19. dan meseca novembra 1878 opoldne, ko so došle nebrojne deputacije iz vseh krajev slovanskega sveta častitati g. jubilantu. Tako šteje zdaj čitalnica naša družega častnega društvenika memo dosedanjega prevzvišenega Djakovskega vladike Strossmajerja, kateri je pri tej priliki poljubeznjivem učenjaku predsedniku jugoslavjanske akademije

g. dr. Franju Rački-u jubilantu sporočil presrečnoginljivi pozdrav.

Večer poprej se je čitalnica z vsemi narodnimi društvi in pevci memo meščanov, raznovrstnih deputacij iz dežele, društev veteranov in prostovoljne požarne straže ter z mestno godbo vdeležila baklade, katera je bila po vsem tako sijajna, da kaj enacega do zdaj ne šteje zgodovina mesta ljubljanskega. Gotovo, vsaj 15.000 ljudi spremljevalo je sprevod, ter praznovalo pričetek nezasišano velikanske slavnosti.

Po končanem slavnostnem banketu dne 19. nov. v Tavčarjevem hotelu „Evropa“ praznovala je na večer čitalnica naša Bleiweisovo sedemdesetletnico po slavnostnej besedi, katere so se vdeležili vsi stanovi in zastopniki iz vseh krajev slovenskega sveta. Dvorana čitalnična je bila prenagneta, pozdravilnih telegramov došlo je na kupe in sicer nad štiri sto. V velikem vencu domačih narodnih krasotic radostno zagledalo je oko prezale kmetice iz tržaške okolice v lične narodnej obleki. Po ouverturi k operi „Zampa“ govoril je gosp. Peter Grasselli slavnostni govor o preimnitnih zaslugah jubilanta za slovenski narod; gromoviti „živijo“ odmevali so po končanem jedrnatem govoru. Sledila je slavnostna kantata preljubljenega našega skladatelja g. dr. B. Ipavca. Po tej točki gospa Albina Valentova ginljivim nagovorom izroči jubilantu v imenu kranjskih Slovenk dragocenih laborov srebrni venec z 78 listki, vsakateremu vdolben ime edne gospe ali gospice. Nagovor spisan je v premilih kiticah od duhovite slovenske pesnice gospe Lujize Pesjakove; prekrasni venec pa je natančno izdelan po izvrstnem načrtu tukajšnjega juvelirja in zlatarja g. Tambornino. Takoj po tem je krasna kmetica iz tržaške okolice navdušeno nagovorila „očeta slovenskega naroda“ izročaje mu prelep šopek cvetic.

Omečivna je bila zahvala v srce ganjenega g. jubilanta.

Moški pevski zbor nastopil je in odlikoval se dvakrat, sodeloval je znani tenorist g. Gerbec ter vzbudil neizmerno pohvalo. G. Ivan Kozler izvršil je Nedvedov samospjev „Želje“ za bariton; preblaga gospa Kornelija Schollmayer-jeva pa ga je v občo veliko radost iz izvrstno in spretno njeno igro spremljevala na glasoviru. Tudi ta točka izbudila je gromovito pohvalo. Preskušena slovenska pisateljica g. Josip Jurčič in g. dr. Janko Krsnik spisala sta prelepo veseloigro „Berite Novice“, ki je bila posebno po komiku g. Kajzelu izvrstno predstavljena in s katero se je končala preimnitna slavnostna beseda. Občinstvo pa je prenagneteno ostalo v zgornjih in priličnih prostorih skupaj, ter se radovalo do ranega jutra.

Največe zasluge, da se je Bleiweisova svečanost po vseh dejanjih vršila tako sijajno, ima memo posameznih dotičnih odsekov v prvi vrsti glavni odbor, katerega je naš podpredsednik,

obče priljubljeni, visokočestiti g. dr. Jernej Zupanec sklical, kateremu, vodivši posamezne odseke, je do konca premarljivo in neutrudljivo predsedoval in katerega vdeležil se je tudi bivši visokorodni c. k. predsednik baron Karol Wurzbach.

Naj mi bode zdaj dovoljeno poročilo nadaljevati v drugem obziru.

Bilo je na sv. Štefana dan lanskega leta, ko je zadnji redni občni zbor izvršil volitev sedanjega odbora, in sicer bili so izvoljeni g. prof. dr. Janez Bleiweis za predsednika, g. Franc Kadilnik za blagajnika ter sledeči odborniki, namreč gg.: dr. Karol Bleiweis, Franc Drenik, Karol Juvančič, Janko Krsnik, Matej Kreč, Srečko Nolli, Josip Oblak, Mihael Pakič, Josip Pfeifer, Franjo Ravnihar, Feliks Stegnar, Alojzij Steinmetz, Vojteh Valenta, prof. Franc Wiesthaler in dr. Jernej Zupanec. Ker se pa je g. Wiesthaler odpovedal odborništvu, stopil je na njegovo mesto z ozirom na število oddanih glasov g. Anton Jeločnik. — Odbor je važnejša posla opravljal v 12 sejah.

Najpred se je vršila ustanovitev odbora, vsled tega izvoljen je bil g. dr. Jernej Zupanec za podpredsednika, g. Matej Kreč za knjižničarja, jaz za tajnika, dalje so bili izvoljeni v odsek za gospodarstvo gg.: Kadilnik, Pakič in dr. Zupanec, v odsek za besede gg.: dr. Karol Bleiweis, Noli, Oblak, Ravnihar, Stegnar, Steinmetz in Valenta, in v odsek za plese gg.: Drenik, Jeločnik, Juvančič in Krsnik. — Izmed drugih odborovih obravnav navajal bodem le bolj važnejše. Čitalnični račun za leto 1877, katerega sta v občnem zboru za to izvoljena gospoda Luka Robič in Hugon Turk pregledala, pokazal se je, kakor vselej, v izglednem redu. Vsled tega poročila si je odbor štel v prijetno dolžnost, g. blagajniku Francu Kadilniku za njegovo, povsem vestno, natančno, marljivo in sploh izgledno poslovanje pismeno izreči popolno priznanje in najtoplejšo zahvalo. — Gregorju Erženu je odbor kustosovo službo odpovedal z 12. februarjem. Mesto kustosovo je odbor premenil v mesto strežaja z mesečno plačo 34 gld. ter to službo 1. maja oddal Francišku Šešarku s pogojem, da za obe stranki odpoved velja za mesec dni; ob enem se je novemu strežaju izročil primerno predrugačeni pravilnik. — Dalje se je odbor pogodbi odpovedal s čitalničnim kavarnarjem g. Andrejem Velikajnejem za sv. Jurij l. 1878, odsihmal pa z ozirom na predrugačene razmere kavarno brez najemščine, toda le začasno oddal čitalničnemu oštirju g. Ferdinandu Mihelu.

Kakor že v zadnjem letnem poročilu navedeno, odpovedal je hišni gospodar za sv. Jurij 1878 l. čitalnici dve sobi, namreč bralno sobo in sobo, ki jo je čitalnica dosihmal oddala slavnemu dramatičnemu društvu. Vsled tega se je bralnica umakniti mo-

rala v kavarniško sobo; kavarna skrčila se je na 2 sobi; dramatično društvo preselilo se je v sobo, ki je doslej služila za shrambo časnikov; ta shramba pa se je preložila v pritlično sobo, ki je čitalničnemu strežaju služila za stanovališče, in ta se je dalje moral umakniti v drugo stanovališče. Dotična pogodba z dramatičnim društvom se dosedaj ni mogla končno ponoviti, navedena preselitev dramatičnega društva se je v dogovoru s tem društvom le začasno sklenila v odborovih sejah dne 5. aprila, 10. maja in 27. junija, in dramatično društvo sporočalo nam je po svojem g. tajniku ustno šelej v zadnej odborovej seji dne 17. decembra, da pričeniš od sv. Mihaela 1878 ne bode več plačalo dosedanje stanovnine po 120 gld., ampak le po 60 gld. na leto. Čitalnični odbor je to priobčilo brez sklepa vzel na znanje, ker se mu je dozdevalo primerno, daljše pogajanje z dramatičnim društvom prepustiti novemu odboru, katerega slavna skupščina izvolila bode danes. Še druga stvar pričakuje rešitve in sicer odpoved čitalničnega oštirja g. Mihela za sv. Jurij 1879, oziroma še prej, če je društvu povoljno. Tudi ta odpoved je odboru došla še le v zadnjem času; toraj se je tudi v tej zadevi odboru dozdevalo primernejše, da dalje postopanje zastran oštirja prihrani novemu odboru.

Tudi letos je čitalnični odbor izdal poziv na petje in sicer glede pevske šole in glede pevskih vaj za sezono 1878/79 z dostavkom, da se te šole in zborovih vaj udeležiti morejo tudi gospice in gospodje, ki dozdej niso bili drustveniki čitalnice. Moško pevsko šolo obiskuje 12 gospodov in sicer vsaktero sredo in soboto od 8.—9 ure zvečer; žensko pevsko šolo 7 gospodičin vsak četrtek od 6.—7. ure zvečer. Ni mi treba posebno povdarjati, kako dobro ta šola napreduje pod vodstvom vrlega našega pevovodje g. Vojteha Valente.

Slavni pevski zbor čitalnični izvolil si je v svoji skupščini dne 12. januarja l. 1878 sledeči odbor, namreč: g. dr. Karola Bleiweisa za prvomestnika, g. Rajmunda Branke-a za arhivarja, g. Josipa Paternostra za zapisnikarja in g. Alojzija Steinmetza.

Čitalnični moški zbor je letos razen pri društvenih „besedah“ tudi pri raznih drugih prilikah večkrat sodeloval; omenim le veliko ljudsko zabavo na Kozlerjevem vrtu na korist družinam na bojišče odšlih rezervistov, pri Slomšekovi svečanosti v Mariboru, pri veselici na čast došlim domačim vojakom polka Kuhn na strelišču. Napravil je tudi pevski zbor v poletnem času prijeten izlet v Zalog, katerega se je mnogo drustvenikov i drugih vdeležilo. Imel je letos moški zbor tudi več pevskih večerov deloma proti vstopnini in s tem si pridobil pomoči za pevsko blagajnico. Tudi iz pevskega zbora osnovani domač orkester, za katerega posebno gosp. Srečko Stegnar neutrudljivo skrbi, ni zaostal, temuč pri raznih pri-

likah sodeloval in po blagodušnej gospej Juliji Maternovi je v dar dobil lep harmonium, kateri se je v prvič rabil pri dobrodejni soireji na korist ubogim otročičem dné 15. decembra t. l. Naj na tem mestu v imenu narodne čitalnice blagi gospej Juliji Maternovi izrekam presrčno zahvalo za dragoceno darilo. — Hvalevrednega duhá polna delavnost čestitega pevskega zboru — to moram še posebno povdarjati — je pa sedaj tako složna in stanovitna, ter se v tem obziru odlikuje v toliki meri, da le prijetno dolžnost izpolnujemo, ako neutrudljivemu čestitemu g. prvomestniku dr. Karolu Bleiweisu, preiskušnemu pevskeemu prvaku g. Valenti, premarljivemu g. Feliks Stagnarju in sploh izvrstnemu zboru živo izrekamo popolno priznanje.

Po navadnem običaji končala je čitalnica leto 1877 s Silvestrovo zabavo. Da je bil program jako mičen, pokazalo je mnogobrojno občinstvo okoli 400 oseb. „Mačji shod“, po gospej Odijevi in po g. Steinmetzu jako šaljivo izvršeni dvospev, probudil je občno veselost, isto tako neki komični prizor g. Kajzelja s petjem in plesom. Izbrana petorica, gg. Steinmetz, Rugar, Branke, Trdina in S. Paternoster se je po šaljivem peterospevu „Petelinček“ odlikala. Po končanej loteriji o polnoči sprožil je g. Šmid napitnico tako lepo, da je vsem segala globoko v srce. Moški zbor, ki je prijetni večer pričel z novim Zajčevim zborom „Nikola Jurešič“, končal ga je tudi v občno pohvalo z Ipavcevo „Napitnico“.

Prva letošnja beseda bila je svečanost dne 2. februarja v spomin Valentinu Vodniku. Prvikrat na javni oder stopila je pri tej priliki v občno radost prečastita gospa Franja Ravniharjeva, ter milim glasom po g. Josipu Cimpermanu zloženi slavnostni govor govorila tako preizvrstno, da viharne pohvale ni bilo konca; zares odlična nova moč, na katero sme čitalnica ponosna biti. — Šestorica našega pevskega zboru, namreč gg. Meden, Branke, Stegnar, Valenta, J. Paternoster in Noll, izvršila je izvrstnim vspehom krasni šesterospev iz Lortzingove opere „Car in tesar“, posebno odlikoval se je pri tej priliki premili tenor g. Medena, kateri pri vsakej priliki preprijazno in tako sijajno sodeluje, da mu v imenu čitalnice izrekati moramo presrčno zahvalo. Pevski zbor je nastopil dvakrat; prvokrat izvršil je jako precizno Križevskijevo kompozicijo „Utonjena“, a drugi pot veliki Winterjev zbor „Jadransko morje“ s spremljevanjem vojaške godbe. Po izvršeni slavnostnej besedi pričel se je veliki ples, pri katerem je posebno se odlikoval „kolo“ ter izvrstno vodjeni kotiljon, pri katerem smo videli rusko-turško bojišče pred Plevno. Za to izvršno uredbo, kakor tudi za vse druge jako mikavne posamezne točke tega plesa gre posebna hvala izkušnemu plesovodji g. Juvančiču.

Poleg tega velikega plesa priredil je odbor vsled mnogostranskih želja še tri majhne plese in sicer dne 16., 21. in 28. svečana; tudi te plese vodil je g. Juvančič z navadno izurjenostjo; g. V. Valenti pa moramo v čitalničnem imenu presrečno zahvalo izrekati, da je osobno in brezsebično preskrbel plesno godbo, ter tako prihranil naše blagajnici mnogo stroškov.

Druga beseda, in sicer zadnja v preteklem zimskem razdobju je bila dne 14. aprila. Gosp. Franjo Drenik čitalje z zgodovinskimi črticami, po gradivu pl. P. Radicsa in dr. Lipiča od predsednika dr. Janeza Bleiweisa sestavljeni opis „Najstarejše hiše v Ljubljani.“ Moški zbor izvršil je na občno pohvalo tri zборе: Ližičarjev „Venec hrvatskih narodnih pesem“, Dürnerjevo „Domovino“ in Bendlov „Hlahol“. Gospica Cetinovičeva je preizvrstno na glasoviru igrala klasično Mendelsohnovo simfonijo „Saltarello“, v veseli igri „Poprej mati“ pa so gospá Jeločnik-Kogelnova, gospica Tratnikova in pa gospoda Jeločnik in Skabrne jako zadovoljili občinstvo.

Britki stan po odhodu naših vojakov v Bosno zapuščenih družin napotil je našega predsednika gospoda dr. Bleiweisa, da je sprožil nasvet, naj bi tukajšnja narodna društva napravila „besedo“ v korist navedenih zapuščenih družin. Vsled tega je čitalnica združena s „Sokolom“ dne 28. julija napravila veliko zabavo v prostorih čitalnične restavracije, ter jej odločila jako zanimiven program z godbo, petjem, telovadbo in loterijo. Privrelo je toliko občinstva, da so bili vsi prostori z vrtom vred prenapolnjeni.

Gosp. dr. Jos. Vošnjak je v ognjevitom govoru razlagal namen zabave v podporo sirotam naroda našega, ki se po svojih v Bosno odišlih sinovih ponašati sme, da tudi Slovenci sodelujejo pri osvojenji slovanskih naših bratov iz jarma ljutega Turka. Izid dogodjajev pokazal je, da so cesarju in domovini vedno zvesti slovenski vojaki na jugu stali v prvej vrsti ter se borili s tako hrabrostjo, da so jih vojskovodje, nadvojvoda Ivan Salvator, nadvojvoda Würtemberški in zmagoviti nadpoveljnik Filipovič odlikali prečastno pred vsem svetom. Kajti nadvojvoda Würtemberški je v Livnu vpričo vseh zbranih častnikov štirih brigad javno izrekel, da „ni videl boljših vojakov od Kuhnovcev in 10. batalijona lovcev“. Malo dni pozneje dne 21. oktobra je nadvojvoda Ivan Salvator, ko je pri obedu nazdravil odlikovanim junakom in hrabrim vojakom druge gorske brigade, v slavnostnem govoru naš polk Kuhnovcev in naš 10. batalijon lovcev imenoval „gardo avstrijske vojske“ („Die Garde der österreichischen Armee“). Iz Bosne v Prago vrnivši se slavni nadpoveljnik general Filipovič, katerega je glavno mesto Ljubljansko po predlogu narodnega odbornika imenovalo za častnega meščana, je v Ljubljani dne 12. decembra mestnemu županu s toplo besedo objavil, da ga veseli biti čast-

nemu meščanu glavnega mesta dežele Kranjske, katera je svoje najzvestejše rodoljube razodela pri vsakateri priliki in katera je imela v Bosni tako vrle zastopnike, kakor je naš ves slavoovenčani 17. Kuhnovi polk.

Pevski zbor je v tej zabavi pod vodstvom neutrudljivega pevovodje g. Valente nastopil mnogokrat oder, gromovita pohvala donela je g. Medenu, ki je tenor-solo pel v Nedvedovem „Popotniku“, in gosp. Jos. Nollu, zdaj operistu v Milanu, ki je pel recitativ in arijo iz „Trovatore“ ter recitativ in cavatino iz Eisenhutove opere „Sejsslavljuti“. Isto tako navdušeno sprejet je bil dvospev g. Medena in g. Valente v Ipavčevij „Domovini“ spremljevan od moškega zbora. — „Sokol“ je pri telovadbi na drogu se odlikoval s krasnimi grupami: „Façada“, „Herkulov spomin“, „Oltar“, „Orosloni“, „Angeli“ in „Stolp“, pri katerih je občinstvo še posebno občudovalo gospode Mulačeka, Ginterja, Kališnika, Kremžarja in Kajzela. — Vspeh te velike zabave je bil na vsako stran sijajen in tudi v denarstvenem obziru. Akoravno je vstopnina odločena bila le po 30 kr., vendar je odbor v dobrodelni namen sl. deželnemu odboru izročil veliko svoto 500 gl. čistega dohodka. Poleg vstopnine pa je denarstvenemu vspehu pripomogla največ loterija, za katero so mnogi rodoljubi darovali dobitkov ali pa novcev v nakup dobitkov. Take darove pa ste nabirali spoštovani domorodkinji gospá Murnikova in gospá Zarnikova. Naj jima za nju veliki trud, naj vsem dariteljem tu izrekamo živo zahvalo. (Živio, živio!)

Zadnja letošnja in sicer slavnostna beseda vršila se je dne 8. decembra v spomin Prešernu. V prvem moškem zboru Ipavčevem „Na Prešernovem domu“ sta se posebno odlikovala s tenor- in bariton-samospevoma gospoda Meden in Trdina. Tudi ostali koncertni del bil je sprejet z živo pohvalo. V veseloigri „Igralka“, ki je končala to besedo, nastopila je z veliko pohvalo prvikat oder gospica Žužekova. — Po večletnej navadi pa bode čitalnica končala zabave letošnjega leta z veselico na Silvestrovo.

Poleg tolikega gibanja pa čitalnica tudi letoš ni pozabila neke uže vtrjene milodarne navade. Kakor znano, pričelo se je po nagibu blage Orelove rodovine uže leta 1865. nabiranje novcev in blagá in izdelovanje oblek za ubogo šolsko mladino. Odsihmal ponovila se je ta lepa navada leto za letom. Tako se je tudi letos ustanovil poseben odsek, v katerem so delovale gospá Karolina Bleiweisova, gospá Eliza Robičeva in gospodične Luiza Orlova, Olga Hohnova, Nina Kisovičeva, Jerica Smrekarjeva in Terezija Kosova pod vodstvom gospé Marije Murnikove. S pripomočjo dobrosrčnega krojaškega mojstra gosp. Dolenca, ki je blagó za obleko brezplačno prirezoval, in mnogo družih dobrotnic, ki

so šivale obleko, so dovršile svojo nalogo tako, da je dne 15. decembra bilo mogoče, o čitalnične dvorani 40 dečkom in 40 deklicam popolno, močno in čedno obleko od glave do nog darovati. Nabiranje pripomočnega denarja so izvrševale gospé Marija Murnikova, Ana Zarnikova in Karolina Bleiweissova, katerim se je med drugim posrečilo, da tudi letos je sl. hranilnica naklonila temu dobrodelnemu namenu zdatno svoto 150 gld. Memo obilega občinstva, ki se je tega dobrodelnega čina vdeležilo, počastila sta nas tudi c. k. deželni predsednik vitez Kallina in deželni glavar vitez dr. Kaltenegger. Zlasti ginljivo bilo je videti, ko je gospod c. k. deželni predsednik nadomestovaje svojo po bolehosti zadržano gospó soprugo preprijazno razdeljeval darila med ubožce. Kakor sta se gosp. šolski vodja Praprotnik in nunski katehet g. Keržič zahvaljevala navedenim gospém in gospodičnam za njih veliki trud ter vsm drugim dobrotnikom, tako naj jim tudi na tem mestu v imenu čitalnice stavim prehvaležni spomin. (Živili!)

Posebno odlična v vseh enacij obzirih — to znamo vsi dodro — je gospá Marija Murnikova. Ni ga občega blagodejnega čina, kateremu bi ta prečastita gospá ne stala na čélu. Za olajšanje siromaštva svetega ognja polno srce ne miruje, ne straši se nobenega truda, nobenih žrtev, nobenega še tako težavnega pota, dokler ne doseže preblagega namena. Svest sem si, da z menoj vred vsi zakličete: hvala in slava blagodušnej gospej Murnikovi. (Slava!)

Nemila smrt vzela nam je dva vrla narodnjaka g. Janeza Smukavca in g. Josipa Debevca.

Proračun, kateri se vam bode, slavna gospoda! zdaj predložil, kaže, da je nekoliko primanjkleja; vendar pa ne tolikega, da bi se ne dal kmalu odpraviti in to najbolj s tem, da pristopi čitalnici za uda vsak, ki se šteje v vrsto rodoljuba, domačina. Kažimo svetu v djanji, da smo res domoljubi! Končavši svoje poročilo kličem v tem zadnjem obziru v spomin besede našega predsednika dr. Bleiweisa, katere se nahajajo v njegovem spisu „Devet let iz življenja čitalnice ljubljanske od leta 1861 do 1870“ — besede preimenitnega pomena takole se glaseče: „Sloga naj krmilo vodi narodnemu našemu zavodu! Čitalnica mora biti središče, iz katerega naj izhaja vse, in v katero naj dohaja vse — središče národne doma“!

Sklep

vseh dohodkov in stroškov ljubljana-

Zaporedna številka	D o h o d k i	v gotovini		v obligacijah	
		gl.	k.	gl.	k.
		1	Ostanek gotovine konec društvenega leta 1876	142	61
2	Doneski društvenikov	2166	13		
3	„ najemščine:				
	a) od kavarnarja . . . . . gl. 30.—				
	b) „ dram. društva . . . . . „ 60.—				
	c) „ gostilničarja . . . . . „ 570.—	660	—		
4	Doneski besed:				
	a) Silvestrov večer brutto . . . . . gl. 134.34				
	b) Vodnikova beseda „ . . . . . „ 119.50	253	84		
5	Razni dohodki:				
	a) prodani časniki . . . . . gl. 33.—				
	b) povrnjena najemščina . . . . . „ 21.—				
	c) povrnjeni stroški . . . . . „ 21.42				
	d) povrnjeni davek . . . . . „ 48.33				
	e) poraba čitalnične dvorane . . . . . „ 46.—	169	75		
6	Obresti od gl. 5000.— obligacij	210	—		
7	Čisti dohodek besede za sirote rezervistov	510	—		
8	Volilo ranjkega gosp. barona Ant. Cojs-a	—	—	5000	—
9	Pohišstvo v vrednosti koncem leta 1877 gl. 1342.93				
	1 Etagaur 1878 . . . . . „ 6.—				
	1 Obešalo 1878 . . . . . „ 4.—				
	gl. 1352.93				
	za rabo odbitih 10% . . . . . „ 135.29	—	—	1217	64
	skupni znesek	4112	33	6217	64
	če se odštejejo stroški	4038	64		
	ostaja imetka	73	69	6217	64

računa

ske čitalnice za društveno leto 1877.

Zaporedna številka	S t r o š k i	v gotovini		v obligacijah	
		gl.	k.	gl.	k.
1	Na račun posojila vrnilo se je	100	—		
2	Stanovanje	1532	82		
3	Kustos	408	—		
4	Pevodvoja	200	—		
5	Besede in plesi	569	43		
6	Časniki	364	92		
7	Plin	124	85		
8	Drva	52	80		
9	Obresti od posojila	18	10		
10	Darilo gospej Erženovi	15	—		
11	Hišne potrebe	142	72		
12	Za sirote rezervistov	510	—		
Skupni znesek stroškov		4038	64		

V Ljubljani 22. decembra 1878.

Franjo Kadilnik,
blagajnik.

Pričujoči račun pregledala in s prilogami v soglasji našla.
V LJUBLJANI 27. decembra 1878.

Luka Robič m. p. **J. Oblak** m. p.

Pro-

Ljubljanske čitalnice

Zaporedna številka	D o h o d k i	V gotovini			
		posa- mezni		skupaj	
		gl.	k.	gl.	k.
1	Ostanek gotovine konec leta 1878	—	—	73	69
2	Doneski društvenikov:				
	a) 130 udov po gl. 8.—	1040	—		
	b) 85 „ „ „ 12.—	1020	—		
	c) 10 „ „ „ 4.—	40	—	2100	—
3	Doneski najemščine:				
	a) dram. društvo	60	—		
	b) gostilničar	510	—	570	—
4	Doneski besed z vstopnino	—	—	250	—
5	Ostali dolg dram. društva	—	—	60	—
6	Razni doneski:				
	a) za rabo dvorane	40	—		
	b) za prodane časnike	30	—	70	—
7	Obresti od gl. 5000.— obligacij	—	—	210	—
				3333	69
	Primankljej	—	—	570	51

račun

za društveno leto 1879.

Zaporedna številka	S t r o š k i	V gotovini			
		posamezni		skupaj	
		gl.	k.	gl.	k.
1	6 delnic po gl. 10.—			60	—
2	Posojilo proti zastavi ene obligacije			300	—
3	Tiskarni dolg Blazniku od 1876, 1877			227	—
4	Stanovanje			1489	20
5	Kustos			408	—
6	Pečovodja			200	—
7	Časniki			360	—
8	Plin			120	—
9	Drva			60	—
10	Tiskovine			80	—
11	Besede in plesi			500	—
12	Razni stroški			100	—
				3904	20

V LJUBLJANI 22. decembra 1878.

Franjo Kadilnik,
blagajnik.

Besede,

katere je napravila narodna čitalnica ljubljanska tekom leta 1878, so imele sledeče programe:

I. Program slovesnej besedi v spomin Valentinu Vodniku, dne 2. svečana.

1. Zajic — „*Hrvatska kantata*“ svira vojaška godba.
2. Križovsky — „*Utonjena*“, moški zbor.
3. *Slavnostni govor*, zložil Josip Cimperman, govori gospá Franja Ravniharjeva.
4. Lortzing — Iz opere „*Car in tesár*“, šestospev, pojó gospodje Meden, Branke, Stegnar, Valenta, J. Paternoster in Nolli s spremljevanjem glasovira.
5. R. Genée — Posnetki iz opere „*Seekadet*“, svira vojaška godba.
6. Winter — „*Jadransko morje*“, moški zbor s spremljevanjem vojaške godbe.

Po besedi sijajni ples.

(Vstopnina po navadi poprejšnjih let; vsak ud čitalnični brez razločka plača 50 kr., — gost, po kakem društveniku vpeljan, 1 gold.)

II. Program besede dne 14. aprila.

1. Lžičar — „*Venec hrvatskih narodnih pesem*“, poje moški zbor s spremljevanjem glasovira.
2. „*Najstareje hiše naše Ljubljane*“ s zgodovinskimi črticami, po gradivu pl. P. Radicsa in dr. Lipiča opisal predsednik čitalnice. Berilo.
3. Dürner — „*Domovina*“, poje moški zbor.
4. Keller — „*Saltarello o temi IV. Mendelsohnove simfonije*“ igra na glasoviru gospica Cetinovič-eva.
5. Bendl — „*Hlahol*“, poje moški zbor.
6. *Poprej mati*. Veseloigra, po polski Jos. Korenovskega poslovenil Josip Starè. Osobe: Grofinja Zaleska, gospica Pavlina Tratnik-ova. — Zofija, njena hči, gospica Dragica Kogelnova. — Bolemir Veltavski, grajščak na Libiji, gospod A. Jeločnik. — Stanislav, njegov strnič, gospod A. Skabernè. — Sluga * * * — Igra se vrši a Zaleskej grajščini.

III. Program velikej zabavi v podporo po odhodu naših rezervistov v Bosno zapuščenim sirotam dne 28. julija.

1. 2. 3. „Putnica“, Strausov „Valcar“ in „Hitra polka“, izvršuje mestna godba.
  4. Zajc. — „V boj!“ Zbor, poje moški zbor čitalnični.
  5. Govor gosp. dr. J. Vošnjaka.
  6. Verdi. — Cavatina iz opere „Lucretia Borgia“, izvršuje mestna godba.
  7. Jenko. — „Strune“. Zbor, poje moški zbor čitalnični.
  8. Recitativ in arija iz „Trovatore“, poje gosp. J. Nolli.
  9. Nedved. — „Popotnik“, zbor, tenor-solo in četverospjev; solo poje gosp. J. Meden.
  10. Strauss. — „Polka mazurka“, { izvršuje mestna godba.
  11. Zajc. — „Zadnji čas Zrinskoga“, {
  12. Tovačovsky. — „Veltava“. Zbor, poje moški zbor čitalnični.
  13. Recitativ in Cavatina iz opere „Sejšlav ljuti“ od Gjurio Eishenhuta, poje gosp. J. Nolli.
  14. Hendrych. — „Poziv k spevu“. Zbor s četverospevom, poje moški zbor čitalnice.
  15. Telovadba na drogu s sledečimi grupami: a) „Façado“, b) „Herkulov spomin“, c) „Oltar“, d) „Orosloni“, e) „Angeli“, f) „Stolp“. — Predstavljajo društveniki „Sokola“, s spremljevanjem mestne godbe.
  16. B. Ipavic. — „Domovina“. Zbor z dvospevom, pojeta gospoda Meden in Valenta z moškimi zborom čitalničnim.
  17. Zajc. — „Kadrilja“, izvršuje mestna godba.
  18. Förster. — „Samo“. Zbor s četverospevom, poje moški zbor čitalnični.
  19. Zörner. — „Slovenski venec“, { izvršuje mestna godba.
  20. Schinzl. — „Hitra polka“, {
  21. Jenko. — „Šta čutiš“. Zbor, poje moški zbor čitalnični.
  22. Loterija.
  23. Balfé. — Cavatina iz opere „Zaide“, }
  24. Národna pesem „Po jezeru“, } izvršuje mestna godba.
  25. Zajc. — „Oj Banovci“, }
- Vstopnina 30 kr., brez omejenja radodarnosti.

IV. Program slavnostnej besedi v praznovanje dr. Janez Bleiweisove sedemdesetletnice dne 19. novembra.

1. Herold: Overtura k operi „Zampa“.
2. Slavnostni govor.
3. Dr. B. Ipavec: Slavnostna kantata, besede Cimpermanove. Moški zbor s četverospevom.
4. Bazin: „Križari na moru“, moški zbor.
5. Mayseder: Zastavenička, solo za gosli z orkestrom.

6. Nedved: „*Želje*“, samospev za bariton; poje gosp. Ivan Kosler.
  7. Nedved: „*Popotnik*“, moški zbor s tenorsolom in četverospevom; solo poje gosp. Meden.
- Potem: „*Berite Novice*“! Izvirna veseloigra v jednom dejanji.
Osobe: Kratki, nižji uradnik. — Manica, njegova hči. — Marjana, njegova sestra. — Doktor Dragič. — Dejanje se vrši leta 1864 v Ljubljani.

Opomba: Vstop k besedi je čitalničnim udom prost proti vstopnicam, katere se bodo oddajale le v nedeljo in v ponedeljek 17. in 18. novembra dopoldne od 9.—12. ure pri gosp. Kadilniku v banki „Sloveniji“, in veljajo one samo za osobo, na katere ime se glasé. — Vstopnina za nedruštvenike pa je po 1 gl. za osobo. — Tudi te vstopnice se dobivajo pri gosp. Kadilniku in zvečer pred besedo pri blagajnici.

V. Program slovesnej besedi na spomin dr. Franceta Prešerna dne 8. decembra.

1. Dr. Benj. Ipavic — Na „*Prešernovem domu*“, slavnostna kantata za moški zbor, tenor- in bariton-samospev in četerospev; samospeva pojeta gospoda Meden in Trdina.
2. Keller Béla — Overtura, igrate na glasoviru četeroročno gospa Jeločnik-Kogelnova in gospica Tratnikova.
3. Vogl — „*Naše reke, naše gore*“, moški zbor.
4. Fr. Prešern — „*Neiztrohнено srce*“, deklamacija.
5. Hausner — „*Potomcem*“, moški zbor (nov.), s spremljevanjem glasovira; zbor spremljuje gospica Filipina Tratnikova.
6. *Igralka*. Veseloigra v ednem dejanji, po francoski poslovenil Viktor Eržen. Osobe: Françoise Dumesni, igralka, gospa Jeločnik-Kogelnova. — Luizina, gospica Žužekova. — Dupuis, sodnijski pisár v mesticu Caudebec, gosp. Kajzel. — Alfred, njegov sin, pravnik, gosp. Jeločnik. — Godi se v Parizu leta 1750.

VI. Program Silvestrovi veselici dne 31. decembra.

1. Košat — „*Pozdrav Domovini*“, nov moški zbor s tenor-samospevom.
2. „*Polka mazurka*“, svira domači orkester.
3. Eisenhut — „*V naravi*“, šaljivi moški zbor.
4. Suppé — Overtura k igri „*Pesnik in seljak*“, svira domači orkester.
5. Dr. B. Ipavic — a) „*Roža*“. b) „*Tak si lepa*“ (nova) mešana zhora.

6. Romberg — „*Otroška simfonija*“, veliki šaljivi orkester.
7. Dregner — „*Krojaška pesem*“, nova šaljiva pesem s sceno.
8. Loterija.
9. Heanig — „*Žabja kantata*“, (novi) šaljivi možki zbor s spremljevanjem glasovira.
10. „*Na Silvestrovem večeru*“, deklamacija.
11. Stöckl — „*Spominčice*“, godbini kvintet.

Častiti udje narodne čitalnice se vljudno vabijo na to veselico, pa tudi gosp. udom „Sokola“ in „Dramatičnega društva“ je vstop prost. Po udih narodne čitalnice vpeljani gostje plačajo 60 kr. vstopnine.

Časopisi,

ki so v čitalnici začetkom leta 1879.

Politični.

Deutsche Zeitung (na Dunaji).
 Edinost (v Trstu).
 Gospodar Slovenski (v Mariboru).
 Historisch-politische Blätter (v Monakovem).
 Katoliški list (v Zagrebu).
 Kroatische Post.
 Laibacher Zeitung.
 Moskovskija Vedomosti.
 Narod Slovenski (v Ljubljani).
 Il Nationale (v Zadru).
 Die Presse (na Dunaji).
 Novice (v Ljubljani).
 Novo vreme (Petersburg).
 Obzor (v Zagrebu).
 Politik (v Pragi).
 Reform (na Dunaji).
 Slovenec (v Ljubljani).
 Soča (v Gorici).
 Tagblatt (v Ljubljani).
 Vaterland (na Dunaji).
 Zastava (v Novem Sadu).

Podučni in zabavni.

Alte und neue Welt. (Einsiedeln).
 Bazar (v Lipsiji).
 Beseda učiteljska (v Pragi).
 Buch für Alle (v Stuttgartu).
 Danica (v Ljubljani).
 Fliegende Blätter (na Dunaji).
 Hrvatski učitelj.
 Klic's Humoristische Blätter (na Dunaji).
 Humoristični listi (v Pragi).
 Illustrierte Zeitung (v Lipsiji).
 Neue illustrierte Zeitung (na Dunaji).
 Južno-slovjanske narodne popevke (v Zagrebu).
 Ueber Land und Meer (v Stuttgartu).
 Učiteljska beseda (v Pragi).
 Učiteljski tovarš (v Ljubljani).
 Viktoria (v Berlinu).
 Vienac (v Zagrebu).
 Vertec (v Ljubljani).
 Zvon (na Dunaji).

Red pri branji časopisov in knjig.

1. V čitalnici sme vsak čitalec le en časopis na enkrat pri sebi imeti, in ga mora potem izročiti temu, kdor ga je najprej naprosil za-nj.

2. Kdor hoče brati liste domá, naj se oglasi do 29. decembra vsakega leta, in ako bi se jih oglasilo več za en list, se bo srečkalo za celo sledeče leto. Kdor se oglasi med letom, pristopi v red, kakor se je oglasil.

3. Nobenemu pa se ne more več dati kakor en zvezek od enega časopisa, in tudi ne več kakor troje časopisov na enkrat za domače branje.

4. Kdor želi časopisov prejemati za domače branje, naj jih imenuje v posebnjej za to zmiraj v čitalnici pripravljenej knjigi, pa dostavi naj svoje imé in stanovanje; kdor želi iz knjižnice kakšno knjigo, dobí jo samo proti podpisanemu sprejemnemu listu.

5. Vsako sredo in saboto se morajo sprejeti zvezki z drugimi zamenjavati; knjige pa se morajo povrniti v 14 dneh.

6. Vnanji društveniki morajo trpeti stroške in nevarnosti pri pošiljanji. Dobijo jih, ako se z besedo ali po pismu oglasijo za-nje pri tajniku.

7. Kdor kak zvezek ali kako knjigo hudo pokvari ali več nazaj ne dá, mora povrniti stroške, ki jih odbor odloči.

8. Slovniki (besednjaki), zemljevidi ali drugi pripomočki za branje se ne smejo iz čitalnice na dom jemati.

